

dovoljno, da se. Se eno željo pa grajamo istočasno, ko poročamo o tej vinarski in sadjarski šoli, da bi namreč zopet bila dvoletna kot je bila nekdanj. Preje je dežela imela to šolo v svoji oskrbi in pod svojim vodstvom. Zdaj ostanejo šole kot take pod nadaljnjim vodstvom državnih oblasti, oblastna skupščina ima pravico sodelovanja v rešitvi tozadevnih vprašanj. Gotovo je, da bo tudi to zadevo mariborska oblastna skupščina sprožila, da se uredi po želji strokovnjakov in staršev, ki pošiljajo svojo mladino v to šolo.

Minister dr. Andrej Gosar za viničarje in poljske delavce. Jugoslovanska strokovna zveza je pisмено zaprosila ministra za socialno politiko g. dr. Andreja Gosarja, da naj borza dela v Mariboru izdaja izkaznice za polovične vožnje za železnice tudi onim viničarjem in poljskim delavcem, ki odhajajo poleti na mlave na Hrvaško in v Medimurje. Obenem je naprosila gospoda ministra za socialno politiko, da posreduje pri prometnem ministru, da le-ta izda dovoljenje za znižani prevoz deputatov (to je plače v naravi), ki jih prejemajo ti delavci za svoje delo. Minister g. dr. Gosar je že obvestil Jugoslovansko strokovno zvezo v Ljubljani, da je že naročil mariborski borzi dela, da se morajo izdati zgoraj omenjene izkaznice poljskim delavcem in viničarjem in do bo ukrenil vse potrebno pri prometnem ministru, da se dovoli znižana prevoznina živil, ki jih prejmejo zgoraj označeni kot plačilo.

Kako so na Pesnici agitirali za vstop v Orjuno. O zakulisju bombnega napada na Pesnici smo izvedeli še sledeče: Na zborovanju Orjune je neki govornik iz Maribora (baje jurist) naglašal, da člani Orjune lahko nosijo orožje brez orožnega lista. Če član Orjune koga težko poškoduje, se mu ni bati kazni, ker so pri Orjuni mnogi mariborski sodniki in advokati. Še celo tedaj, če orjunaš koga usmrti, dobi majhno kazen. Tako se je skušalo pridobiti za Orjuno kmetske člane. In govornik je naglašal, da naj osebno železničarji pristopijo k Orjuni, kajti potem bodo dobili boljše službe, ker pri direkciji v Ljubljani odločajo orjunaši. Imenoval je tudi nekega gospoda višjega uradnika na glavnem kolodvoru, ki baje hoče same orjunaše k železnici. Vprašamo ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani ali je res, da orjunaši odločajo pri železnici?

Preiskava o bombnem atentatu v gostilni Klemenčič na Pesnici pri Mariboru se nadaljuje in jo vodi mariborska policija. Izvršenih je bilo že več aretacij članov Orjune na Pesnici in v Mariboru. Podrobnosti še niso znane, vendar je sigurno, da bodo sedaj pojasnjeni razni bombni atentati v Mariboru in okolici.

Konec beneinske zadeve pri Sv. Lenartu. Na razna vprašanja glede »bencina« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah odgovorjam, da je znana autodružba zgubila tožbo tudi pri državnem svetu. Ker je torej najvišje sodišče zavrnilo zahtevo za obnovno razpravo, mora sedaj ta družba plačati nad 380.000 dinarjev kazni in takse. »Nekdo« je želel, da se akti o tej nečestni stvari ne bi več našli, ali dotični gospod in njegovi pomagači naj vedo, da nam je cela umazana zadeva dobra znana. Nekje se še bo govorilo tudi, kako se je davčni urad intabuliral na premoženje avtodružbe samo za 255.000 Din. Zakaj ne poseže davčni urad po premoženju bogatega poslovođa avtodružbe? Danes je jasno, da so visoki gospodje samostojni demokrati hoteli za stotisoče dinarjev oškodovati državo, a nato celo zadevo na znani način »zatušati«. In ti ljudje pravijo, da so državotvorni! — Fr. Ž.

Važno za občinske predstojnike. Ako je rabila občina cement za popravilo ceste, mosta ali kaj drugega, kar služi občini dobroti, je uložila prošnjo, opremljeno z občinsko štampiljko in se je dovolil prosti prevoz cementa po železnici. Od sedaj naprej pa mora to prošnjo glede prostega prevoza cementa poleg občine potrditi še tudi pristojni okrajni glavar.

Umrli je 9. t. m. na Vrčičah pri Svečini v visoki starosti 86 let mati našega oblastnega poslanca g. Ivana Šerbinek. Rajna je bila vzorna mati in gospodinja. Svoje otroke je vzgojila v strogo krščanskem in slovenskem duhu. Šerbinekova hiša je že od nekdanj slovela kot narodna. Blago mamico smo dne 11. aprila ob veliki udeležbi položili k zadnjemu počitku! Svetila ji nebeska luč! Šerbinekovim naše sožalje!

Umrli je dne 8. t. m. v Prevaljah sreski tajnik v pokoj, g. Franc Robar v starosti 66 let. Pogreb se je vršil v nedeljo, 10. t. m. ob obilni udeležbi ljudstva. N. v. m. p.

Uboj. V župniji Ptujška gora se je zopet doigral te dni fantovski pretep, ki je končal s smrtjo mladega življenja. Po vinogradih opravljajo sedaj kop in na večer pred razidom se pač pije mnogo več nego je potrebno. Razdraženi po preobilnem alkoholu so se vračali s kopi proti domu J. Danjko iz Stez ter Anton Gojkovič in J. Rodošek iz Ptujške gore. Med potjo so se med seboj spili, prišlo je do pretepa in nad Danjka sta se spravila omenjena dva s Ptujške gore. Pod udarci se je Danjko zgrudil na tla in na tleh ležečega sta ga obdelala z motikami tako, da sta mu razbila lobanjo in kmalu nato po prepeljavi v ptujsko bolnico je izdihnil.

Strasna smrt 15 letne deklice. V neki hiši v Dolnji Lendavi se je odigral pred kratkim grozen prizor, ki je zahteval življenje petnajstletne služkinje Ilonke Legény. Kaj da je nesrečo povzročilo, ne ve nihče, ker priče ni bilo nobene. Nesrečnica je v kuhinji likala z likalnikom na špirt. Kako je prišel špirt v dotiko z obleko na njenem telesu in na kak način se je ta na njen ušgala, je ostalo nepojasnjeno. Drugi so so za stvar izvedeli še le v trenutku, ko so se sobna vrata iz kuhinje bliskoma odprla in je s krikom drvela proti njim postava v plamenu. Osupnili so, a le za trenutek. Potem pa so kričali dekletu, naj se vleže na tla. S preprogami in rjuhami, ki so jih metali na njo, so plamen zadušili. Zdravnik je bil kmalu pri roki. Ker je bila bolečina radi groznih opeklin neznosna, je dal ponesrečenki pomirjevalne injekcije. Zdravniška pomoč jo je v toliko spravila k zavesti, da so jo lahko prenesli na dom. Mlada, slabotna narava ni vzdržala velike grozote in dekletu je zatisnilo oči k smrtnemu spanju. Nesreča je pretresla vso okolico in mlado žrtev je spremljalo do groba in v grob veliko sočutje. Dekle ni mislilo na smrt in je celo v največjih mukah odslavljal radovedneže, ki so vpraševali, kako se je zgodila nesreča, z besedami: »po-

vem, ko ozdravim.« Drugače je bilo odločeno in odnesla je s seboj v grob skrivnost nesreče.

Dva požara v Prekmurju. V obmejni madžarski vasi Sv. B. je 25. marca nastal požar pri Matiji Lutar. Pogorelo je gospodarsko poslopje. V nevarnosti je bila tudi sosedova hiša in le požrtvovalnemu delu gasilcev se je zahvaliti, da se je plamen ni prijel. — Istega dne ponoči je gorelo v vasi L. pri Stefanu Fujsu. Žrtev požara je postala hiša z gospodarskimi poslopi. Največja nesreča pri stvari je bila, da je izbruhnil požar ponoči in so ga opazili šele takrat, ko je bilo že celo poslopje v plamenu. Reševanje ni bilo mogoče in tako je škoda zelo velika. V hlevu so se zadušile tri krave, v svinjarih vse svinje in zgoarele so tudi kure. — Oba požara sta nastala iz neznanih vzrokov.

Nesrečna igra z nabojem. Nekega dne v preteklem tednu se je igral Franc Hajba iz Dobrovnika v Prekmurju z ostrim nabojem. Pri tem zadel ob kapico, ki se je užgala in naboj raznesla. Učinek je bil tako močan, da je nesrečniku razmesaril na obeh rokah pazelc in kazalec. Prvo pomoč mu je nudil domači zdravnik dr. Kolin, drugi dan pa so ga odvedli v bolnico v Mursko Soboto.

Celo svoje imetje ja zapustil mački. Neki bogatin v Langbeachu v Zedinjenih državah Severne Amerike je zapustil večji del svojega imetja svoji desetletni mački. Oseba, ki bo oskrbovala to mačko, ima pravico razpolagati s tem denarjem. To je brez dvoma najbogatejša mačka na svetu.

Od tekača do največjega trgovca. Lastnik znane londonske trgovine Selfridge, Mr. Gordon Selfridge, je kupil za 10 milijonov funtov (nad eno milijardo lir) drugo največjo trgovino te vrste v Londonu Whiteley. Ta trgovina se razteza v Oxfordstreetu na daljavo dveh kilometrov. Z nakupom te trgovine je postal Selfridge najbogatejši trgovec in eden izmed najbogatejših mož na Angleškem. Zraven omenjenih dveh trgovin ima po drugih angleških mestih še 21 veletrgovin. Gordon Selfridge je rodom Amerikaneec, prišel je kot tekač s tedensko plačo poldruga dolara v Njujorku.

Šmarnice za leto 1927. Maj se bliža in Slovenci bomo zopet obhajali šmarnično pobožnost. Letos nam je napisal »Šmarnice« g. dr. Fr. Krulje, dekan v Laškem. Te »Šmarnice« nas vodijo v šolo čednosti, k majniški kraljici. Ker je knjiga pomembna in uporabna ne le za majnik, ampak splošno za nabožno čitanje, je prav, če se kar najbolj razširi med ljudstvom. Naklada je majhna, naročite čimprej! Knjiga stane vezana 20 Din. Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Koroška cesta 5.

Popust v kopališču Krapinske Toplice, žel. postaja Zabok, stalni avtopromet. Na željo mnogih gostov se je kopališka uprava odločila, da za časa predsezona od 15. aprila do 16. junija ter v posezoni od 1. septembra do 1. novembra uvede 20 dnevno zdravljenje za pavšalno vsoto 1280 Din. Zato vsoto dobi vsak gost sbo z električno razsvetljavo, postrežbo z vsemi pristojbami, trikrat dnevno hrano, dnevno 1 kopelj v kadi ali bazenu in dva krat pregled zdravnik v tem času. Zdravi se z gotovim uspehom giht, reuma, ischias, ženske bolezni itd. Inozemci imajo 50% popusta na SHS železnicah, vizum dobijo za 10 Din na konzulat. Začetek sezone 15. maja. Prihod se naj naznani, vse drugo pa je razvidno iz prospekta, katerega pošlje uprava vsakemu zainteresiranemu.

Ni več dobrih biciklov po vojni, si misli samo oni, ki ne pozna izdelkov največje in najstarejše tvornice Evrope »Peugeot« (letna produkcija 250.000 komadov). Nabavite si bicikel pri glavnih zalogi Erik Breuil, Celje št. 70 ali pri njegovem zastopstvu in Vi bodete zadovoljni in mu hvaležni! Cene od 1600 do 2100 Din. Zahtevajte cenik, ki se vam dopošlje brezplačno.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela meseca marca te-le podpore: 50 Din g. Fr. Zacherl, učitelj v pokoji v Ljutomeru; 100 Din g. prof. bogoslovja dr. Fr. Kovačič; 20 Din ga. Liza Pintarič v Vojniku; 100 Din g. notar Ivan Asič; 50 Din g. odvjetnik dr. A. Mulej; 100 Din Spodnještajerska Posojilnica; 500 Din Zgodovinsko društvo mesto venca na krsto pok. ravn. Pirca; 250 Din županstvo Loka. Iz raznih poravnov so poslali kot poravnino gg. odvjetniki dr. Veble, dr. Rapotec, dr. Rapoc 150, 200 ozir. 100 Din. Svatje na gostijah Zunič-Javšovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Znidarič-Bratkovič pri Kapeli, Kmetec-Belca v Pongercih, Bovha-Zakošek v Penkovem selu so nabrali 70, 186, 50 oziroma 100 Din. Prijatelj pokojnega mil. g. arhidijakona Hrastelja v Ribnici so zbrali mesto venca 500 Din. Vsem darovalcem izreka odbor najtoplejšo zahvalo.

Za razvedrilo.

Teško delo. Živel je krut graščak, ki je tlačil kmete. Nekoč je poklical pred sebe nekega kmeta in mu dal težko nalogo: Volka, kozo in zeljnate glave prepeljati preko reke z enim čolnom, pa tako, da ne bo volk kozo in ne koza zelja pojedla. Ako bi prepeljal volka, poje koza zelje, Ako prepelje zelje, poje volk kozo. Ako prepelje kozo, potem pa ne ve, kaj naj v drugič prepelje. Če prepelje v drugič volka in gre po zelje, bi volk raztrgal kozo, če pa prepelje zelje in gre po volka, bi koza pojedla zelje. Kako je to naredil?

Rešitev ugank: Les na les, pa usuje vmes — to je mlatičev cepec. — Kaj je med goro in dolino — beseda »ina«.

Nove ugank: Katera žival ima kosti zunaj in meso znotraj? (Rešitev v prihodnji številki.) — Kdo si preje nogo zlomi, ali tisti, ki pade z mize ali tisti, ki pade z zvonika? (Rešitev v prihodnji številki.)

Uganka, ki je mi ne znamo rešiti: Čebela je priletela na koprivo. Ali je kopriva pičila čebelo ali čebela koprivo?

Boben za pisanko: Sinček: »Ata, kupite mi boben!« Oče: »Kaj ne, da bi me oglušil s svojim bobnanjem!« Sinček: »O ne, ata, pa bom samo takrat bobnal, ko boste vsi spal!«

Zakaj lezejo piščeta iz jajca. Bratec in sestra sta videla, kako so mala piščeta prilezla iz jajca. Bratec je videl, da sestra tega ne razume, pa ji je rekel: »Ti tega ne razumeš! Jaz pa vem, zakaj lezejo piščeta iz jajca!« »No, zakaj?« »Zato, ker se bojijo, da bi jih sicer skuhal!«

Gospodarstvo.

UVOZ PONAREJENEGA VINA IZ ITALIJE V JUGOSLAVIJO.

V zadnjem času se je uvozilo veliko ponarejenega vina iz Italije v Jugoslavijo. To vino se prodaja v raznih krajih naše države po nezasišano nizkih cenah pod ime-

nom dalmatinska vina. Srednje cena teh vin je franko Split liter 2.50 Din do 3 Din. Vinski trgovci so nakupili tega vina velike množine, ne da bi se prepričali o njegovem izvoru. Padec cenam dalmatinskih vin se je pripisoval slabi trgovski konjunkturi in izvanredno dobri dalmatinski trgatvi. Ta trditev pa je bila le izmišljena v ta namen, da se je razložila nizka cena tega vina. Vino so prodajali na drobno po 4 do 6 Din liter. To pa je postalo sumljivo pristojnim oblastem, vsled česar se je naročilo vinskemu nadzorniku S. Schneiderju, da vino preišče. — Ugotovilo se je, da je vse ceneno dalmatinsko vino falzifikat in da je razširjeno po celem Vajdasagu, Bečkereku, Kikindi, Somboru, Dardi, Senti in Subotici. V Subotici se je zaplenilo v dveh večjih vinskih trgovinah taka ponarejena vina. V Bečkereku so bile tri vinske kleti zaradi točenja tega vina zatvorjene.

Preiskava je dognala, da je bilo to vino ponarejeno v Italiji. Iz hektolitra vina in odgovarjajoče količine vinske esence se je sfabriciralo deset hektov vina, katero se je na raznih dalmatinskih trgih prodajalo trgovcem po 2 Din in še ceneje. Ti dalmatinski trgovci so potem to vino uvažali v notranjščino naše države. Beograjski kemični zavod je dognal, da je bilo vino dobro ponarejeno in da se je tega vino spravilo v notranjščini naše države v promet okoli 20.000 hl. Vinski nadzornik S. Schneider je o rezultatu preiskave vposlal izčrpno poročilo ministrstvu za kmetijstvo. Kmetijsko ministrstvo je odredilo skrajno stroge predpise glede uvoza tega vina, vsled česar je upati da se v bodoče to prepreči.

Tudi pri nas se troši mnogo dalmatinskega vina in že večkrat smo čuli glasove iz gospodarskih krogov, ki so zahtevali enako preiskavo tudi pri nas. Vsekakor bi bila revizija, o kateri zgoraj poročamo, koristna in potrebna povsod, da se obvarujejo interesi naših vinogradnikov. Cene pristnim dalmatinskim vinom so danes v Dalmaciji 4.50 do 7 Din za liter, kupljeno pri producentu. Koliko znaša transport, trošarina, doklada in režija, si lahko pre računa vsakdo sam. Ali ne da to razmišljati, kako je mogoče potem točiti v naših mestih razna vina na drobno po ceni, ki ni v skladu z nabavno ceno in stroški?

Spomladni tečaji pri državnih trtnih in sadnih nasadih v Pekrah in v Kapeli. Ministrstvo za poljedelstvo in vode je odredilo z odredbo z dne 15. marca 1927, št. 2132 prirejanje spomladnih tečajev po zakonu o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva z dne 30. decembra 1921, o- nosno po pravilniku k temu zakonu z dne 24. novembra 1923 ter je dalo v ta namen na razpolago potrebna sredstva. Spomladni poučni tečaji se bodo vršili od dne 20. do 23. aprila 1927 v državnih trtnih in sadnih nasadih: 1. v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru in 2. v Kapeli, pošta Slatina Radenci. Delovni program za tečaje je tale: a) pouk o vzgoji ameriških podlag kakor tudi o domačih trtnih vrstah in sadnem drevju; b) izbor in priprava zemljišča za vinograd in sadovnjak; c) priprava materijala za cepljenje trt in sadnega drevja; d) o načinu cepljenja in praktičnih izvrševanje načinov, po katerih se vrši cepljenje trte in sadnega drevja; e) sajenje trt in sadnega drevja na stalno mesto in negovanje prva leta; f) obrezovanje in vzgoja trt in obrezovanje krone pri sadnem drevju; g) o peronospori, oidiju in grozdnem zavijaču in njih zatiranju; h) o zatiranju samorodnih trt (šmarnice itd.) in precepjanju sadnih dreves. Vsak udeleženeec tečaja dobi prosto prenočišče in dnevno 10 Din kot prispevek za prehrano. Razen tega dobe ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade v cepilnem orodju. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti kmetiškim in viničarskim mladeničem, potem pa tudi drugim interesentom, ki se hočejo udeležiti tečajev ob svojih stroških. Kdor se želi udeležiti katerega izmed navedenih tečajev, se mora čimprej, najpozneje pa do 18. aprila ustno ali pisмено prijaviti pri upravniku nasada, kjer se želi udeleževati tečaja. Prijave za udeležbo sprejemajo tudi srezki kmetijski referenti.

Plačevanje davkov s priznanicami o 20% odbitku ob zamenjavi kronskih novčanic. Kakor smo že enkrat poročali, vsebuje finančni zakon za leto 1927-28 za naše davkoplačevalce izdatno ugodnost, ker jim dovoljuje plačilo davkov s priznanicami o 20% odbitku ob zamenjavi kronskih novčanic. Predmetni člen finančnega zakona se glasi sledeče: »Za davčne zaostanke bodo od 1. aprila 1927 dalje sprejemale državne blagajne namesto gotovega denarja priznanice, ki so se izdale za odbitek 20% od kronskih novčanic ob priliki žigosanja, ako se glase na manjše vsote nego 1000 K. Te priznanice se za plačilo davkov sprejemajo samo od onih oseb in njihovih dedičev, katerim so bile izdane od strani pristojnih organov, ki so novčance žigosali in odbitke sprejemali.« — Ugodnost v sedanjih obliki je jako važna. V Sloveniji je po približni oceni vseh priznanic v 20% odbitku 146 milijonov kron, od tega jih je takih, ki se glase na vsote izpod 1000 K za približno 30 milijonov kron. Ugodnost v sedanjih obliki pomenja brez dvoma prvi korak k likvidaciji vprašanja o izplačilu 20% bonov, kateremu slede v okviru proračunske možnosti nadaljni koraki do popolne rešitve tega vprašanja. Delna rešitev vprašanja izplačila 20 odstotnih priznanic je eden izmed važnih uspehov naših poslancev.

Živinorejska zadruga za Slov. gorice pri Sv. Lenartu v Slov. goricah priredi poučna predavanja o odberi in vzreji govede in svinj za plemo in sicer v nedeljo, 1. maja pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah po rani maši; pri Sv. Andražu v Slov. goricah, ob 11. uri in pri Sv. Antonu v Slov. gor., ob 15. uri. 8. maja pri Sv. Trojici v Slov. goricah, po rani sv. maši, pri Sv. Benediktu v Slov. gor. po pozni maši. 15. maja pri Sv. Ani v Slov. goricah, po rani maši in pri Mariji Snežni po večernicah. 22. maja pri Sv. Barbari po rani maši, pri Sv. Rupertu po večernicah. 29. maja pri Sv. Juriju po rani sv. maši, pri Sv. Jakobu po večernicah. 26. maja na vnebohod pri Sv. Marjeti ob Pesnici po rani sv. maši in v Jarenini po večernicah. Živinorejci naj bi obiskali ta predavanja polnoštevilno: umna živinoreja je vir kmetovega blagostanja. Kraj predavanja bode pravčasno naznanjen.

Guštanj. Tukaj se je vršil na predpostno nedeljo občni zbor kmetijske podružnice za Guštanj in Tolsti vrh. Prišlo je dovoljno število kmetov in drugih, ki se zanimajo za kmetijstvo. Okrajno

glavarstvo je bilo zastopano po gospodu živinozdravniku in okonomu, ki sta s stvarnim predavanjem o svoji stroki zanimala poslušalce. Po končanem obnem zboru se je ustanovila še posebna mlekarška zadruga, ki začne s 1. majnikom delovati. — Mežiška afera sega tudi v naše kraje. Po aretaciji Möderndorferja, ki je bil izvoljen za oblastnega poslanca, ga bo nadomestil v oblastni skupščini tukajšnji tovarniški uradnik Lovro Kuhar kot drugi kandidat na rdeči listi. A tudi sodrugi so poparjeni in pravijo, komu naj zaupajo, ko so njih voditelji taki. — Naš župan je čast župana odložil baže radi občinskega tajnika. Obč. odbor je sprejel za tajnika izobraženega in sposobnega begunca, a ne tistega, ki ga je župan predlagal. V tem je župan videl nezaupnico in je županstvo odložil.

O zatiranju podleska. V zadnji številki našega častiljivega »Gospodarja« sem čital razveselivo vest, da so se v Beogradu naši ministri spomnili na čiščenje raznega škodljivega plevela ter so stavili v to svrhu tudi večje vsote v proračun, ki bi jo naši oblasti primerno razdelile med zatiralce raznega škodljivega plevela. Tu moram omeniti najbolj škodljivega, ki grozi v doglednem času ugonobiti najboljše senokoše ter narediti tudi raznim posestnikom pri živini prav obutno škodo, in ta plevel je podlessek, tudi imenovan čmerika, divja turšča. Ta rastlina je bila prvotno po Grkih najdena v Rusiji v današnji Mingreliji ob južnem vzhodu Kavkaza, kjer je vse polno strupenih rastlin in gomoljev te vrste. Kako in kedar se je sem zaplodila, ni znano. Ta plevel je zelo strupen, ostrega in žgočega okusa ter skrajno škodljiv živini. Živinče se pri uživanju te rastline skrbno ogiblje, pa se zgodi, da jo vendar zavžije med drugo krmo, najlažje če se dela rez, ker je tam prebiranje težavno. Živinče, ki je od te rastline večjo množino zavžilo, konča po par mukepolnih urah. Sploh pa škoduje tudi zelo na molžnji, mleka je mnogo manj ter slabega okusa, živinče pa se uničuje ter trpi na želodčnih krčih, a vzroka pa temu nikdo ne razume. Ta strupena rastlina pa raste najbujeješe na travnikih ob potokih in se zelo hitro razplodi, in to na dva načina: prvič skozi obilico semena in skozi gomolje kot čebule ali lukce in ga je na nekaterih senozetih danes že toliko, da zadušijo vsa drugo koristno travino in če se ne bodo hitro in radikalno pokončala to rastlino, do v doglednem času konec lepih travnikov in bo poginjala živina mukepolne smrti. Ta rastlina se pa pokončuje lahko dvakrat na leto, in sicer: sedaj, ko tako bujno poganja lepo, gladko, turšči podobno perje, na ta način, da se izruje. Najpripravnije orodje za izruvanje je 25 do 30 cm dolgi in 4 cm široki, 3 mm debeli obroček, kakor ga devljemo na sode, zgoraj nazaj upognjen, da ga lahko z roko držimo, zdolaj zostren in izdolbljen kot je volto dleto. S tem dletom se od dveh nasprotnih strani, tik ob rastlini 15 do 20 cm globoko zareže ter rastlina izpulji in znosi na kup in ne približu potokov, da bi ga voda odnesla ter drugam zaplemenila. Na drug način se pa tudi uničuje lahko v jeseni, ko po travnikih tako lepo blede vijoličaste cveti. Ako se v jeseni ti-le cveti izpulijo, v spomlad ne rodi semena in tako se, če se na oba načina uničuje, v par letih tega plevela reši posestnik, živina pa hudi želodčnih krčev. Pred par leti sem opozarjal v večih krajih na ta strupeni plevel in sem lani z veseljem opazil, da so ga na nekaterih mestih že popolnoma odpravili. Toraj, napovejte vojno temu škodljivcu, ne čakajte na povelje oblasti in na to, da bodo senozeti in živina uničena!

Ljutomer. Vinarška zadruga v Ljutomeru, r. z. z. o. z. vabi vse svoje člane k rednemu občnemu zboru, ki se vrši v nedeljo, 1. maja, ob pol 8. uri dopoldne v okrajni posojilnici po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelnstva. 3. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku za leto 1926 in predložitev istega v odobrenje občnemu zboru. 4. Slučajnosti. — Načelnik. 517

Mariborski trg dne 9. aprila 1927. Slabo deževno vreme je povzročilo, da je bil trg slabše preskrbljen in obiskan, pač pa je prišlo 43 slaninarjev s 132 zaklanimi svinjami na trg, ki so se prodajali po 15 do 25 Din kg na drobno in po 15 do 17 Din kg na debelo, pri domačih mesarjih je bila govedina po 8 do 15 Din kg. Perutnine je bilo komaj kakih 400 komadov. Cene so bile piščancem 20 do 25, kokošem 45 do 65, racam in gosem 50 do 70, puranom 75 do 150 Din, zajcem 10 do 30, kozličkom 85 do 100 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike. Krompirja je bilo samo 5 vozov in se je prodajal po 6 do 7 Din merik, oziroma 1,50 do 2 Din kg, solata 10 do 12, kislje zelje 3 do 4, kislja repa 2 Din kg, karfiol 5 do 15, ohrovt 0,50 do 3 Din komad, čebula 6 do 8, česen 8 do 10 Din venec, fižol 2,50 do 3 Din liter. Sadje: jabolka 4 do 10, suhe češnje 7,50 do 12 Din kg, datelji 24 do 36 Din kg, limone 0,75 do 1, pomaranče 1 do 3 Din komad. Med 30 do 35 Din kg, mleko 3 do 3,50, smetana 14 do 16, oljčno olje 28 do 36, bučno olje 15 do 22 Din liter, maslo surovo 45 do 60, kuhano 50, čajno 60 do 65 Din kg. Jajca 0,75 d 1,25 Din komad. — Cvetlice 1 d ob, klinčki 3 do 5 Din komad, šopki za cvetno nedeljo po 2 do 7 Din komad. Rože in cvetlice v loncih 25 do 100 Din komad. Sadike raznih vrst kakor marelice, breskve, hruške, jabolka, češnje in rože 15 do 30 Din komad. Lesena in lončena roba 1 do 100 Din komad, brezove metle 2 do 6 Din kom, lesene grablje 6 do 8, držala za sekire in motike 5 do 8 Din kom. Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 6. t. m. je bilo 12 vozov sena in 7 vozov slame, v soboto, 9. t. m. radi deževnega vremena pa samo 1 voz sena in 1 voz slame na trg. Cene so bile senu 75 do 90, slami pa 40 do 50 Din za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 8. aprila se je pripeljal 202 svinji. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 90 do 100 Din, 7—9 tednov stari 150 do 200, 3—4 mesece stari 260 do 350, 5—7 mesecev stari 420 do 450, 8—10 let stari 530 do 550, 1 leto stari 1100 do 1500. 1 kg žive teže 9,50 do 11, 1 kg mrtve teže 15 do 16 Din. Prodalo se je 147 kom.

KOLJE!

Kdor hoče dobro kapljo piti, ob njej se srčno veseliti, podpre naj trto s trdnim koljem kot mnogi drugi bo na boljem.

KOLJE!

Sedaj je čas, le k Franju Gnilšku v mesto nameri svojo pot in cesto, dobiš ga vsaki dnevni čas in zraven, kmet, še razne vrste rezan les, ki potrebuješ ga pri vsakem delu vmes.

Se novcev treba ni imeti, le vino mu poznej prodaj, da vrelo bo v njegovi kleti, slavilo Tebe, ki ga daš!

Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ul. 23.

Pisma iz domačih krajev.

Dolgoše. V Dolgošah si je 30 mož in fantov ustanovilo prostovoljno gasilno društvo. Za načelnika je izvoljen kmet Silvester Tkalcic, za poveljnika pa Jurij Macher. Gasilna društva, denarni zavodi in zavarovalne družbe in prijatelji gasilstva se prosijo, da pomagajo društvu na noge. Prostovoljni prispevki naj se pošiljajo načelniku Silvestru Tkalcicu, v Dogašah 4. Za vsak najmanjši dar se društvo že vnaprej zahvaljuje.

Cirkovce. Gotovo je, da bo dne 15. maja žrebanje bogate loterije prostovoljnega gasilnega društva Mihovce- Dragonja vas. Tisti dan bo postalo 30 oseb srečnih. Dragi čitatelj, ali pa že imaš srečo? Ako je še nimaš, tedaj hitro vzami dopisnico in piši po njo na omenjeno društvo v Cirkovce, da bo tudi za tebe 15. maja srečen dan.

Sv. Lenart v Slov. gorah. Veseli nas, da je prijatelj trpečega slov. ljudstva zopet sprožil bencinsko vprašanje v našem trgu. Istina je, da se avtomobilska družba izredno okorišča z našimi prometnimi težavami. Nimamo ne železnice, ne druge prometne zveze; popotnik je navezan zgolj na družbin avto. Drugi lastniki avtomobilov računajo navadno 1 Din za 1 km, naša družba ni zadovoljna s to tarifo; od Sv. Lenarta v Maribor je 21 km, plačati pa moramo 25 Din. Iz Maribora v Ptuj je 25 km, plačati pa samo 20 Din. Ta avto uporablja bencin, zato vozi tudi točno in naglo, naš avto se kuri v ogljem, vozi zato počasi in z velikim ropotom, časih skoraj obtiči sredi pota. Ali se ne pravi to izkoriščati bedni položaj? Lani je poštne vožnje prevzel za tretjino prejšnje vožnje g. Seneković; on bi tudi tarifo za potnike znižal za dobro polovico; pa je neki veliki »dobrotnik« tako dolgo roval in tožaril, da je poštna uprava poverila vožnje zopet družbi. Takrat je bil pač veliki župan še dr. Pirkmajer; morda bi kazalo tudi ta proces obnoviti. Družba ima torej ob voženju velikanski dobiček in vendar se brani, le eno paro plačati za okrajno cesto. Tudi tukaj je treba spregovoriti resno besedo. Okraj plačuje 400 odstotkov okrajnih doklad k neposrednim davkom, 100 odstot. od višine najmarine, ali v številkah 478.914 Din; ali naj to ogromno breme nosi samo posestnik? Dokler si bo družba na okrajnem zastopu sama rezala kruh, bo seveda ubogi kmet vedno moral skrbeti za moko. Zato je skrajni čas, da se sedanje dr. Pirkmajerjevo gerentstvo razpusti in postavi novo zastopstvo po resničnih razmerah v okraju. Ljudstvo je govorilo dovolj jasno pri oblastnih volitvah. Za privržence izkoriščevalcev torej ni več mesta v okrajni hiši. Gospoda velikega župana iskreno prosimo za pomoč.

Mala nedelja. V nedeljo, 8. maja se v Društvenem domu uprizaro Finžgarjeva narodna igra »Divji lovec«, nakar se že cenjeno občinstvo sedaj opozarja, ker se igra ne bo ponavljala. Tukajšnji Društveni dom še je obremenjen z večjim posojilom ter se je tudi nujno potreben izpopolnitve. V prid Društvenega doma se priredi letos v jeseni velika javna tombola, katera se bo vršila na angelsko nedeljo. Vsa društva se naprošajo, da se ozirajo na to prireditel.

Polenšak pri Ptuj. Zadnji čas je hodil po naši župniji neki golobradati gospod, baže iz župnije Sv. Tomaža ter našim miroljubnim Polenšanom vsiljeval od nas zavednih Polenšanov že zdavnaj zavrnjeni list »Domovina«. Čudimo se mi temu gospodu, da sedaj po preteku dolgih let, ko je že vsak količjak trezno misleč, razsoden človek imel priložnost spoznati, kak list je »Domovina«, ali se poteguje kaj za našega kmeta. Ne, tega ona ne more storiti, ker bi s tem sama sebi pljuvala v skledo! Kdo drugi pa je stiskal in čimdalje bolj obdavečeval našega izmozganega kmeta ko SDS, ko je skozi 7 let skoraj ves čas sedela na vladi. Sedaj je pa naše ljudstvo prišlo do zadostne razsodnosti, ko je še pred par leti kolikor toliko čitalo »Domovina«, katere je prišlo cele kupe v Polenšak, seveda največ zastoj. Danes pa jo najdiš le še pri hiši, od katere ne hodijo nikdar ali pa malo kedar v cerkev, ter jim je vedno na srcu in jeziku zabavljanje proti cerkvi proti duhovščini in zoper vse, kar je v zvezi z verskimi resnicami. Vsak drug človek pa odloži ta list in ga naglo odstrani iz hiše; na razpolago so živi dokazi, da so tudi nekdanji največji domovinarji ta list vrnili, obenem pa postali naročniki »Slov. Gospodarja«. Kako pa torej oni gospod agitator hoče pridobiti kaj naročnikov »Domovini«, ko pa ljudstvo iz svojega lastnega prepričanja ne mara in noče tega lista. Čeravno je kaj rad gosp. agitator zatrjeval, da imajo v tomaževski fari 72 naročnikov na »Domovino«. Ali je morda to število za tako obsežno župnijo kaj presenetljivega? Hočemu tu navesti rezultat armade našega jubilanta »Slov. Gospodarja« na Polenšaku. Naj se zna, da samo pod skupnim ovitkom pri katoliškem izobraževalnem društvu dobi vsako nedeljo 70 naročnikov »Slov. Gospodarja«, ali morda to ni častno in sijajno za našo župnijo. Zvesto tej mogočni armadi od strani pa primah še lepo število rezerv, zasebno po pošti na naročnike tako, da je v našem lepem in naprednem Polenšaku nad sto naročnikov. Ta velika armada se pa vsako leto viša in pomnožuje, saj smo pa samo pri našem katoliškem izobraževalnem društvu poskočili za 15 novih naročnikov. Koliko pa »Domovina«? Pičlo je njeno število, a še to se krči. Časi, ko so se ljudje dali slepiti, voditi za nos samo od lepih besed in obljub, so minili, a dejstev, sicer dobrih, za nas koristnih dejstev pa domovinci nimajo ter jih tudi nikdar ne bodo imeli pokazati, ker nimajo za kmeta ne volje in ne srca. Zato se pa naj domovinci ne čudijo, ako kar propadajo, najsibo pri volitvah ali pa pri številu naročnikov. Mi Polenšani se dobro zavedamo, da edino naše pravo mesto je v taboru, nad katerim mogočno plapolata zastava SLS. Dobro vedo, da je naše glasilo le »Slovenski Gospodar«, kateremu obljublamo zvestobo ter mu želimo veselo Alelujo vsi njegovi zavedni čitatelji in naročniki iz Polenšaka in kličemo »Bog ga živi«!

Polenšak pri Ptuj. Materi zemlji smo izročili žrtev svetovne vojne — Matija Srca iz Polence. Kal smrtonosne bolezn si

Mala oznanila.

Sodarske pomočnice sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodar v Ljubljani, Kolizejska cesta 18. 523

Pekovski učencec, zdrav, močen se takoj sprejme. Pekarna Koren, Maribor, Koroška cesta. 500

Kuharica, priprosta in poštena, čista, se sprejme za večjo gospodarstvo. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtevo plače na Orni Jožef, Ptuj. 524

Posestvo pri Mariboru proda Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica 19. 511

Gostilno in trgovsko hišo v Mariboru proda Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica št. 19. 512

je rajni nakopal bot bivši jetnik v daljni Rusiji. Ljubi Bog mu je sicer dopustil, da je prestal vse grozote vojne in večletnega jetništva ter se spet srečno vrnil v krog svoje družine, a nikdar popolnoma zdrav. Čeravno mož v najlepši moški dobi, je vedno tožil, da ne bo dolgo živel, kar se je tudi pred kratkim uresničilo. Bil je od začetka lanskega leta vedno priklenjen na bolniško postelj ter večkrat spreviden s sv. zakramenti. Rajni Matevž je kaj rad pripovedoval svoje vojaške doživljanje in je bil vsestransko mirnega značaja. Reden obiskovalec njegove hiše je priljubljen naš list, katerega naročnik je bil že od nekdaj in tudi upamo, da ostane vedno znanprej pri hiši. Počivaj dragi Matevž v miru božjem in naj ti bo domača zemljica lahka!

Polenšak. Dne 9. maja bomo imeli tu na Polenšaku sveto birmo. Tembolj se veselimo tega dne, ker je že minulo svojih 25 let, odkar je bila zadnjič pri naš sveta birma. Potrebno pa je, da se ta za ta dan kar najbolj pripravimo, da bo čim slovesnejši sprejem našega ljubljene lavantinskega nadpastirja. Skazimo se vredne, da nas po tako dolgem času zopet enkrat obišče naš prevzišeni; torej se požurimo s pripravami, ker čas hiti!

Središče ob Dravi. V našem trgu lahko zaznamujemo lep napredek v gospodarskem in kulturnem oziru. Dobili smo elektriko in kmalu za tem nekaj, za kar nas lahko zavidajo večji kraji: dobili smo namreč kino. Predstave so ob nedeljah in praznikih, popoldne po večernicah in zvečer ob pol 8. uri. Vsi predvajani filmi bodo po vsebini in slikah lepi in dostojni in ne bodo v nobenem oziru nasprotovali našim načelom. Ne dvomimo o tem, da je dobil trg Središče in okolica s kinom novo kulturno ustanovo, ki bo nudila našemu ljudstvu mnogo resnega pouka, lepega razvedrila in dostojne zabave.

Zreče. Tri mrljice v enem dnevu je bil v svojo hišo čislani gospodar Sadek Albin. Zaspal mu je sedemdesetletni oče Ignacij. Ta je pri romarski cerkvi na Brinjevi gori 45 let opravljal častno službo cerkvenega ključarja, in že ta okoliščina priča, da je v javnem življenju bil poštenjak in zanesljivec. Istega dne je umrl otrok. Predno pa so pogrebniški začeli očeta in hčerko pripravljati za spremstvo do hladnega groba, je še le 34 let stari tovarišič Matildi španska prerezala niti življenja. Svetila jim večna luč!

Turnišče. Metljavost je zapustila kakor v okolici tako v občini sami žalosne sledove. Hlevi so se izpraznili. Napolniti bi ji bilo treba, a ljudstvo se boji, da bo bolezen trpela še naprej in bi tako zopet imelo zgubo, zato se le težko odločajo za nakup. Nekateri se rajši odločijo za nakup konj in tako je ravno metljavost pripomogla k temu, da bo v Turnišču precej več konj kakor dosedaj.

Vransko. Dne 31. marca t. l. je spet bela žena dvignila svojo koščeno roko in utrgala nit življenja Mariji Felicijani roj. Zavolnik, posestnici v Selu v 67. letu starosti. Rajna je bila globokoverna, rada čitala naše liste, ter vzgojila svoje otroke v krščanskem duhu. Pogreb se je vršil v nedeljo, 3. aprila ob veliki udeležbi ljudstva. Blag ji spomin!

Petrovče. Prav lepo velikonočno pisanko v obliki zlate damske ure je prejel tovarniški delavec Grum Ivan, stanujoč v Ljubljani, koji je kupoval terpentinovno mlo v trgovini g. Polanc Jož. v Petrovčah. Imenovani Grum je našel v komadu mila kost, koja se nahaja v vsakem tisočem komadu in tako mu je bila sreča mila, da je dobil krasno zlato uro.

Solčava. Pred nekaj dnevi smo pokopali najstarejšega Solčavana Janeza Stifterja. Star je bil 87 let. Pokojni je bil brat znanega profesorja Stifterja, ki je že v mladih letih šel na Rusko, kjer je tudi služboval in umrl. Od njega je Zocpoh dobil ime Solčava. — Zadnje deževje je dalo solčavski okolici še težjo snežno odejo. Tudi v vasi je pobelilo — toda poldneva sneg ni dočkal. Zdaj pridno plavijo, toda bati se je, da bo voda kmalu premajhna za plav, ker gore vsled mrzlega vetra trdovratno držijo sneg. Krasno je v Logarski dolini ali Robanovem kotu. Kajti s kristalnim snegom pokrite gore so vedno veličastnejše ko gole skale. Sneg je kmalu od Plesnika še meter visok, v Okrešlju ga bo dva metra. Spodaj je sneg že pred tremi tedni skopnel. Zato so se nanovo pokazala vsa razdejanja prej tako slikovitih, lepih ravnin z belo cesto in z bistro, čisto Savinjo! Komaj čakamo, da se začne graditi cesta. Rabimo veliko krompirja, moke in žita, a vse to nam pride mnogo dražje po hrbljih, kot pa na voze. Toda upanje imamo, da se bo cesta zdaj, ko je proračun sprejet, kmalu začela graditi. Zelimo, da bi se obenem Savinja malo regulirala in da bi mostovi bili iz betona in traverz, ne pa leseni, da jih druga povodenj zopet ne odnese. — Na velikonočni pondeljek se bomo zbrali vsi kmetje, ker bomo imeli gospodarsko zborovanje, ravno glede davkov, pa tudi radi ustanovitve mlekarne. — Orel, ki ga menda zdaj radi njegove loterije vsi poznate, priredi na velikonočni pondeljek koncert s pevskimi in tamburaškimi točkami.

Ponikva ob južni železnici. Od 24. aprila do 1. maja 1927 bomo imeli sv. misijon. Vodili ga bodo č. misijonarji od sv. Jožefa nad Celjem. Prvi misijon je bil tukaj leta 1851. Vodil ga je izrednim uspehom naš slavn rojak škof Slomšek s sodelovanjem več svetnih duhovnikov. Tudi pri zadnjem misijonu, ki se je obhajal leta 1894, so pokazali tukajšnji verniki veliko gorečnost. Upamo, da bo Bog tudi letos blagoslovil tukajšnji misijon, na katerega se že nekaj tednov sem pripravljamo v cerkvi in doma.

Kozje. Sejmarji, kupci in prodajalci, pozor! V torek po beli nedelji, to je dne 26. t. m. se vrši v Kozjem živinski in kramarski sejem. Opozarjamo že danes na ta sejem, da je isti zelo na široko razglašen in je pričakovati tudi mnogo kupcev. Na zadnji sejem je došlo kljub slabemu vremenu zelo veliko kupcev. Marsikdo bi lahko dobro prodal. Le žal, je bilo živine premalo; vzrok je bilo slabo vreme. Vabimo torej kmetovalce, da priženejo obilo živine na kozjansko sejmišče; vstopnina je malenkostna. Vsakdo pa ima tudi obenem priložnost, da si živino stehla, ker je mostna tehnila na razpolago. — Občina trg Kozje.

Naročam^{si} „Naš dom“ od aprilske številke dalje. Ker sem naročnik „Slov. Gospodarja“, imam pravico, da ga dobim za 12 — I in do konca leta.

Ime in priimek:

opravilo:

vas:

pošta: